

A démoni, a groteszk, a humor és megfagyott érzelmek Ligeti György művészetében

FRIGYESI JUDIT

jfrigyesi96@gmail.com

Vajon létezik-e olyan 20. századi magyar zsidó művész, akinek művében megjelenik – a gyászon és a fájdalomon kívül – olyan életérzés, amelyet a század folyamán átélt szörnyűségek egy emberből kiváltak? Megszólal-e vajon a düh, az agresszió, a sátáni elemekkel való szembenézés hangja? Ligeti Györgynek tudtommal egyetlen műve sem nyíltan zsidó témájú. Ligeti nem foglalkozik zsidóságával, nem beszél műveiben zsidó „bűnökről és sebekről”, és nem beszél a holokausztról. Vagy, ha másképp nézzük: csakis a holokausztról beszél. A jelen előadásban Ligeti interjúban kifejezett gondolatai és egy rövid zongoradarab bemutatásával szeretném felvázolni, miként éli meg műveiben a zeneszerző a világ eszeveszettségének, az erőszaknak és a kegyetlenségnek abszurd, csaknem morbid voltát, és hogyan tör fel zenéjében, a humor és a játékosság ellenére is, valami mély, tompíthatatlan düh.